

מעשה שבת – כל שנעשה בו חילול שבת, ובגון מאכל שהتبשל בשבת, **לתקרו** – יאסרו גם הם באכילה ובהנאה ממשו' לא תאכל כל תועבה, **דהא תעיבתי לך** הו – שהרי נעשה בהם אישור והם 'תועבה'. מתרצת הגמרא: **אמך קרא** (שמות לא ט) **'ישמרת' את השבת ב' כי קרש היא לבם**, ויש לזרוש **היא קרש** – השבת היא קודש, **ואין משיחת קרש** – אבל הנעשה על ידי חילול שבת אינו קודש, ולכך מעשה שבת איןו אסור ממשו' 'תועבה'.

מקשה הגמרא עוד: העובר וחדר **בשור ובחמור** **בשרה ודש ביה** – מחרדי וחויר, וכמו העובר וחוסם (סוטה) **פי פרה ודרת** – הדש Taboo עם מהתו וחווסם פיה בעשת מלאתה, **לתקרו** – יאסרו הורעים שנורעו או התבואה שדש באיסור באכילה, משום 'לא תאכל כל תועבה', **דהא תעיבתי לך** הו. מתרצת הגמרא: **השתא – אחר שחמתעט מקידש היא'** שימושה שבת מותר, מעתה יש לו מר, ומפה **שבת דהMRIIA** – אם שבת שאסורה חמורה מכל מקום **מעשיה מותרים** – דברים שנעשו בה באיסור מותרים באכילה ובהנאה, **הו – חרישה בשור ובחמור וחסימות שור בדרישו שאיסורים כל יותר, לא כל שבוע** שעשו הורעים התבואה מותרים.

מקשה הגמרא עוד: **בלאי ודרים** – מני זעירים שונים שזרעם זה עם זה, **לתקרו** – יאסרו היגודלים באכילה ובהנאה ממשו' לא תאכל כל תועבה, **דהא תעיבתי לך** הו. מתרצת הגמרא: **מrangle רחמנא – יש ללמדו ממנה שלילת תורה גבי בלאי הרים שאסורים הם בהנאה, שנאמר (דברים כב ט) לא תזרע ברマー כלאים פן תקרש המלאה, ודורשים זאת פן תזקך אש – פן תתחייב לשרכך כל מה שגדל מתערובת הרע שורעת, שהוא אסור בהנאה, והלא גודלים אלו נורעו באיסור, ואף על פי כן לא נאסר ממשו' 'תועבה', שאמ כן, לא היהת התורה חזרה ואסורתם, **מכל דבלאי ודרים שרנו – מזה משמע שכליים אינם אסורים ממשו' 'תועבה'**, ולכך ככל זעירים שסביר להפפרש איסור כמו בכלאי הכרם) מותרים.**

שובה למא התפרש איסור כמו בכלאי הכרם מודוע למדים מכלאי הכרם שכלי זעירים מותרים שואלה הגמרא: מודוע למדים מכלאי הכרם שכלי זעירים מותרים באכילה ובהנאה, **ואימא – ושמא נאמר, בלאי ברם שנאמר בהם בפירוש האנאה, לך אסוקין הם בין באכילה בגין בוגאת,** ואילו **בלאי ודרים** שלא נאמר בהם איסור בהנאה, **באכילה אסורי – יהוה רדנס שבאכילה היה אסורים ממשו' לא תאכל כל תועבה, בחנה שרו – ובהנאה היה מותרים, ולא יהא הילמוד מכלאי הכרם אלא להתיר בהנאה.**

משיבה הגמרא: אין לומר שכלי זעירים אסורים באכילה, משום **דאיטקוש – כלאי זעירים הוקשו לבלאי בהמה, דכתיב (ויקרא ט ט)**

המשך ביאור למס' חולין ליום שלישי עמוד ב

נתינה דינר למכירה דעובד בוכבים – שם מזכיר גור לחתה לו, לא ימכרנה לעובד בוכבים.

שואלת הגמרא: **ונרבי תורה מהיכן לימד דין זה.** עונה הגמרא: **רבי יהודה סובר שלתקדים נתניה דינר למכירה דעובד בוכבים לא אריך קרא – אין צריך למדור זאת מפסוק, שכן סברא הוא, זה – גור תושב אתה מצוחה לחריגות,** שנאמר בו (ויקרא ט ט) 'גור ותושב עתוי'

המשך ביאור למס' חולין ליום רביעי עמוד ב

יש קולא או חומרא במלמד שאין במלמד, אפשר לפורק, אבל כל דחו לא פרביבן – אין לפורק מדברים שאינם קולא או חומרא, ולכן בעת שאנו לומדים רק מقلאים, אין לפורק מה לבליים שכן גידולי קרען, משום שאין בפרק חומרא.

הקשה רבashi: וליפרוך לבולחו – אם כן נפרוך על הלימוד שלושת המקורות, מה לבולחו שבן גידולי קרען – שדווקא ערלה

עפרק, וזה – עבד כוכבים אי – אין אתה מצוחה לחריגות. (සפין, **שפט חזוש וכלאי ועיזים אותו ואת בנו ושלוחת הבן**).

התברר לעיל שאיסור אכילה בחלב נלמד מלא תאכל כל

תועבה. מקשה הגמרא: **אלא מעתה –** לאחר שלמדו שאסורה תורה

באכילה כל דבר 'תועבה',

הריש לקיש,

וחמץ וכליים אסורים בהנאה, משום גידולי קרען, ואין למדוד מהם לבשר בחלב שאינו גידולי קרען, שהרי בפשטות לימוד משלשה מקורות הוא כמו לימוד מצד השווה, שפורכים עלייו גם מדברים שאינם קולא או חומרא.

אליא אמר ליה רב מרדכי לרבי אש, **הכי אמרין פשיטה דריש לקיש,** שיש בזה שלושה אופנים,

ענוש ברת. משיבת הבריתיא: **בלאי הפרס יוביחו, שאין האוכל מהם עניש ברת,** ואף על פי כן אסור בחתאה, והוא הדין לבשר בחלב. התברआ בבריתיא, שאיסור אכילתבשר בחלב נלמד בגיןה שוה מטריפה, ואיסור הנאה נלמד בכל וחומר מעלה. מקשה הגמורא: **למה?** – מודע והוצרכה הבריתיא ללימוד איסור אכילה בוגירה שווה מטריפה, **לייטי בולה** – היה לבריתיא ללימוד גם איסור הנאה בכל וחומר מעלה, ולומר כה, ומזה ערלה **שלא נערחה בה עצורה**, **אסורה בין באכילה ובין בחנהה**, **בשר בחלב שנערחה בו עצורה**, **אין דין שאסור בין באכילה בין בחנהה**. מתרצת המרא: הבריתיא לא רישה כי, **משום דאייבא לימייר** – אפשר לפוך ולומר, **חוירש בשור ובכומר ייחד, וחוסט פי פרה מלאכול וריש בפת, יוביח – אופנים אלו יובייח, שנערחה בחם עבירה, ומכל מקום שרו – השור והפרה מהותרים באכילה, והוא הדין לבשר בחלב, וכן למדה הבריתיא איסור אכילה בגיןה שוה, ורק אחר כך למדה איסור הנאה מכל וחומר, ושוב אין להוכיח מהורש ומהווס שמותרים בהנהה, משום שהם מותרים גם באכילה, ואילו בשער בחלב אסור גם באכילה. הבריתיא למדה שברא בחלב אסור גם בענשה בכל וחומר מעלה, ודרתת שלערלה לא היה שעת הכוורת והוכיחה מכלאי הפרס שאין בהם כרת ואסורים בהנהה. מקשה הגמורא: **למה לי לימייר – מודע הוצרכה הבריתיא לזכור למלמד מעלה ולומר, ערלה תובייה, שאין עניש לברייתיא לחזור למלמד מעלה ולומר, ולייחדר דניא – ושוב יחוור הלימוד על עצמו, ונתקנסה שלערלה לא היה שעת הכוורת, ונתרץ חמצ' יובייח, וליטי במתה הצד – שעיל חמץ חיביכים ברת, ונתרץ ערלה תובייח, וליטי במתה הצד – ונלמד מוחץ השוה בערלה ובחמן וגמור, שאף על פי שככל אחד מהם יש חומרא שאין בחבירו, הם דוממים בכך שניהם אסורים באכילה ואסורים גם בהנהה, ונלמד מודם לבשר בחלב, שמותר שאסור באכילה אסור גם בהנהה. ואם נאמר כך נמצואו לנוידם רק משני מוקורות, ומודע והוצרכה הבריתיא ללימוד גם מכלאי הפרס, שזו מוקור שלשי. מתרצת הגמורא: אמר רב אשוי, אין למלמד מעלה וחמן בפסח, משום דאייבא לימייר – יש לפוך ולומר, **גבלה תוכית, שאסורה באכילה ומותרת בחנהה**, והוא הדין לבשר בחלב. אמר ליה רב פרדיין לרבי אשוי לדוחת את דבריו, **תכי אמוריין בשתמייה רידיש?** – אנו אומרים בשם ריש ליקש את הכל הבל הא. ב"ל בדבר הנלמד במתה הצד – בעד השוה, מגופו פריבין – אפשר לפוך רק מדבר הנוגג במלמדים ולא בנומו, אבל מעלמא לא פריבין – אם יש ריק הוכיחה ממשיים אחר, אין פריך זו מתקבלת, ואם כן אין לפוך כאן נבללה וכוכיה.****

הקשה רב אשוי לרבר מרדכי: **אי הבוי פותי במתה הצד – אם כן חזרות הקושיא שנלמד איסור הנאה בשער בחלב, بعد השוה מעלה וחמן בפסח.** השיב רב מרדכי: אין למלמד מעלה וחמן בפסח, משום דאייבא לימייך, מה להצד השוה שבעזן **שבעזן שניים גודולי קרבוק,** ואין למלמד מותם לבשר בחלב שאינו גודולי קרבוק.

הקשה רב אשוי אי כי פותי במתה הצד – אם אפשר לפוך רק, אף על פי שאין זו חומרא, **השתא נמי אייבא לימייך – גם עתה, שהבריתיא הוכיחה זאת מכלאי הפרס, יש לפוך כן ולומר, מה לבלאי הפרס שבעזן גודולי קרבוק,** אמר ליה – השיב רב פרדיין לרבי אשוי, כי אמוריין משימות דריש **לקייש, ב"ל הנלמד במתה הצד השוה, פריבין ב"ל דחו – אפשר לפוך את הלימוד מכל דבר שיש במלמדים אין בלם, אף על פי שאין בך קולא או חומרא, וכן אם הינו לומדים בעד השוה מעלה חמץ הינו בולים לפוך מה להצד השוה שבחן שכן גידולי קרבוק, אבל ב"ל אם אמרת' (תראי מחדרא) – בשלמורים ממשיים, קול וחומר פריבין – רק אם אחד, ובאים לפוך שאין למלמד ממש, קול וחומר פריבין – רק אם**

בעורה – וכי מכוערת בעינך בריתיא זו ששהנה רביה, שלמדה זאת מקורה אחר, שנאמר בפרשת פסולי המוקדשין (דברים יט ט) 'לא תאכלנו למען יעיב לך' גו' / לא תאכלו, ושוב נאמר שם יט כה 'לא תאכלנו בחתאה' שאלת הבריתיא: והפסוק השני לכבודה, ומכך שאסור לאכול בשער בחלב, שאלת הבריתיא: **הפטוב מרביה, ומכאן שאסור לאכול בשער בחלב. שאלת הבריתיא: מניין אתה אומר שבבש"ר בחלב החתום מרביה, או – אולי אין מדבר אלא באחד מבל האיסוריים האחרים שבתורה. משיבת הבריתיא: מניין עשרה מודות שחთורה נדרשת בחן, ואחת מוחן היא דבר משלש מודות שמרובה בשער בחלב, שחירי צא ולמד הלמד מעניינו – פסק שלא מפורש על מה הוא מדבר, יש למדו ואית מהפresaה שנכתב בה, וכך אכן בפה החתום מרביה, בשני מניין – בפסולי המוקדשין שנפדי, שנחביבים כשיינים, כיון שמורדים באכילה כמו חולין, ואסור לגוז אוחטם לעבדו בהם כמו קדשים, ואם כן אף באן בפסק המיותר מדבר בישני מניין, ולכן יש להעמידו בשער בחלב. עד כאן דברי הבריתיא. וכן יש מוקור בבריתיא לאיסור אכילתבשר בחלב, מודיע הוצרכת לדורש ואית מפסק אחר. השיב ריש לקיש: **אי מטהיה – אם היה רקה דרשת רבי הוה אמניין,** **הני מולי באכילה – שברא בחלב אסור רקה באכילה, אבל בחנהה לא, קא פשטען?** – הדרשה מהרביה שמותה יט מבושל/, שברא בחלב אסור גם בהנהה, שהרי פסק זה נאמר לגבי פ██ח שהתבשל, שאסור באכילה ובחנהה.**

שואלת הגמורא: **ורבי בחנהה מנא לי –** מנין לרבי שברא בחלב אסורים בהנהה. משיבת הגמורא: **פתקא לא מהבא –** רבי לימד זאת מהדרשה הבאה, משיבת הגמורא: **פתקא לא מהבא –** רבי לימד זאת מהדרשה הבאה, **נאמר באן לגביו בשער בחלב (דברים יט כט) כי עם קדרוש אתה לה אליהר, ונאמר ליהן וורוטס נגי עי' וילא ויהה קלש –** מזומן למשכוב זכרו בגבני ישראל, ויש למלמד בגיןה שהוא קדרוש /קדוש, מה להלן לנבי לא יהיה קדש מדבר בחנהה, אף באן בשער בחלב אסור בחתאה.

מקורו נוסף לאיסור אכילה והנהה: **רבי רבי אליעזר תנא –** בבית מדרשו של רבי אליעזר שנורו רריאתא ז, נאמר בטוריה (דברים יט כט) 'לא תאכלו בבל נבלה לאר אשר בשעריך מפנעה ואכלה או מבר ליבורו [ונגו]' לא תבשל גדי בקהל אמו, ורב אמרה התורה, בשטברונה – כתשmemoor את הנבלת לנכרי, לא תבשלנה בחלב ותטברנה, כלומר, אם התבשלנה בחלב לא תוכל למוכרה, ומכך שאסור בחלב אסורים בהנהה.

מקורו נוסף לאיסור אכילה והנהה: **רבי רבי ישמעאל תנא –** שנ בריתיא זו, והtabiot לא תבשל גדי בקהל אמו' נאמרו בתורה שלש פעמים (שנותה כו. יי. לד. דברים יט כט), יש לבאר, שאחד מהם נכתב למלמד אכילה בשער בחלב, ואך אמרה התורה, בשטברונה – כתשmemoor ואחד נכתב לאסור בקהל – שאסור לבשל בשער בחלב.

מקורו נוסף: **תניא בבריתיא, איסי בן יהודאי אומר, מניין לבשר בחלב קדרוש אתה, ונאמר ליהן שמותה לד ט' לאנשי קערש תהוין לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו/,** יש למלמד בגיןה שהוא קדרוש קדרוש, מה להלן אסור לאכול בשער בחלב, אף באן אסור לאכול בשער בחלב. שואלת הבריתיא: **וילאי אין לאיסור הוה –** אסור באכילה, שאסור בחנהה מניין. משיבת הבריתיא: **אמורה שיש למלמד ואת מקל וחומר, ומזה ערלה הקללה, שלא נערחה בה עבירה,** שהרי אין אישור בנטייה, בכל זאת אסורה בחנהה, בשר בחלב החומר, **שנערחה בו עבירהabis� בישולו, כי אין דין שאסור בחנהה.**

דוחה הבריתיא: **מה ערלה שבעזן יש בה חומרא, שלא היהת לה שעת הבוש –** לא היה זה מן שהיתה מותרת, ואין למלמד מכך לבשר בחלב שהויא מותרים באכילה לפני נמי, ומזה ערלה הקללה, שלא נערחה בה בפסח יובייח, שוויה לה שעת הבוש' לפני פסת, וכך על פי כן אסור בחנהה בפסח, והוא הדין לבשר בחלב.

דוחה הבריתיא: **מה לחמן בפסח שבעזן יש בו חומרא, שהאוכל במזיד עניש ברת,** ואין למלמד מכך לבשר בחלב, שהאוכל

המשר ביאור למס' חולין ליום רביעי עמוד ב

וחמצז וככלאים אסורים בהנאה, משום שהם גידולי קרקע, ואין ללמידה
7 מהם לבשר בחלב שאיןו גידולי קרקע, שהרי בפשטות לימוד
8 משלשה מקורות הוא כבוי לימוד מצד השווה, שפורכים עליו גם
9 מדברים שאיןם קולא או חומרא.
10 אלא אמר ליה רב פראבי לר' אשע, וכי אמרין משנית דריש
11 לקיש, שיש בה שלושה אופנים,
12

יש קולא או חומרא במלמד שאין בלמה, אפשר לפזר, אבל **בל דחו**
¹ לא **פרקין** – אין לפזר מדברים שאיןם קולא או חומרא, ולכן כתוב
² שאנו לומדים רק מכלאים, אין לפזר מה כלאים שכן גידולי
³ קרקע, משום שאין בכך חומרא.
⁴ הקשה רב אשע **ויליפרזה** לבעלחו – אם כן נפרוץ על הלימוד
⁵ משלשות המקורות, מה **לבעלחו שנן גידולי קרקע** – שדווקא ערלה
⁶